

Notitie bij de septembercirculaire 2016

Aan: De gemeenteraad van Dalfsen
Van : College van B&W
Datum: 5 oktober 2016
Betreft: Septembercirculaire Gemeentefonds 2016

Inleiding

De septembercirculaire 2016 is op Prinsjesdag 20 september jl. openbaar gemaakt. De uitkomsten zijn voor de gemeente Dalfsen:

De uitkomsten zijn (tabel1):

	2016	2017	2018	2019	2020
Totaal effect septembercirculaire	25.000	188.000	458.000	631.000	680.000
Voorstel stelpost negatieve accessen	100.000	-100.000	-200.000	-250.000	-350.000
Effect septembercirculaire incl. stelpost	125.000	88.000	258.000	381.000	330.000

Wij merken hierbij op dat deze uitkomsten exclusief het Sociaal Domein zijn. De uitkomsten van het Sociaal Domein worden wel in deze notitie vermeld (tabellen 5 en 6), maar deze worden budgettair neutraal meegenomen. Dat hebben we gedaan, omdat we met u de afspraak hebben dat we de uitvoering van het Sociaal Domein doen met de middelen die we daarvoor krijgen.

In deze notitie noemen we de belangrijkste zaken (hoofdpijnen) die invloed hebben gehad op de uitkomsten van de septembercirculaire. In tabel 2 is aangegeven welke bedragen hieraan gekoppeld zijn.

Hoofdpijnen septembercirculaire exclusief Sociaal Domein

- 1. Groot onderhoud**
In deze circulaire is de verdeling van het subcluster Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing (VHROSV) opnieuw voor 33% doorgevoerd. Deze bedragen zijn opgenomen in de programmabegroting 2017-2020, zodat dit nu niet tot wijzigingen leidt.
- 2. Accessen**
De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven volgens het systeem van "samen de trap op en samen de trap af". Voor alle jaren is het accres positief door hogere rijksuitgaven voor defensie, veiligheid, zorg, onderwijs en armoedebestrijding. Door het verwerken van de middellange termijn raming van het CPB geeft dit voor de jaren 2018 tot en met 2020 een groot positief beeld.
- 3. Plafond Btw-compensatiefonds**
Bij het Btw-compensatiefonds is een plafond aangebracht. Het rijk verwacht dat de gemeententen minder Btw declareren dan het daarvoor geldende plafond. Het niet gedeclareerde deel wordt in het gemeentefonds gestort. Voor de jaren 2016 en 2017 wordt nu verwacht dat er meer BTW gedeclareerd wordt. De ruimte onder het plafond neemt af en met gevolg een lagere uitkering dan in de meicirculaire werd verwacht. Vanaf 2019 wordt de uitkering hoger verwacht.
- 4. Verhoogde asielstroom**
Gemeenten ontvangen extra middelen voor de kosten die zij maken voor de eerstejaarsopvang en voor participatie en integratie van vergunninghouders. Gemeenten ontvangen een bedrag per geplaatste vergunninghouder. De toekenning van bedragen vindt achteraf plaats op basis van het realisatiecijfer per gemeente. Op dit moment is onvoldoende duidelijk hoeveel vergunninghouders daadwerkelijk gehuisvest worden. Daarom stellen we voor dit budgettair neutraal te verwerken door een stelpost voor 2016 op te nemen.

5. WMO

De omvang van de integratie-uitkering WMO (2007) wordt vanaf 2017 met € 30 miljoen structureel verlaagd, omdat gemeenten niet meer verantwoordelijk zijn voor de huishoudelijke verzorging voor Wlz-cliënten (Wet langdurige zorg) met een modulair pakket thuis. In de meicirculaire 2016 is dit bedrag per abuis in mindering gebracht op de integratie-uitkering sociaal domein, onderdeel Wmo 2015. Dit wordt nu hersteld. We stellen voor dit net als bij de meicirculaire budgettair neutraal te verwerken door een stelpost op te nemen.

6. Peuterspeelzaalwerk

De decentralisatie-uitkering Versterking peuterspeelzaalwerk vervalt vanaf 2018. De beëindiging is onderdeel van het wetsvoorstel Harmonisatie peuterspeelzalen en kinderdagopvang. In de meicirculaire zijn bedragen beschikbaar gesteld om alle peuters de mogelijkheid te geven om naar een voorschoolse voorziening te gaan. Deze uitkering is als stelpost verwerkt, daarom wordt nu voorgesteld om de korting ook budgetneutraal te verwerken.

7. Ontwikkeling van de uitkeringsbasis en maatstafgegevens

Dit betreft mutaties van de landelijke aantallen inwoners, woonruimten, leerlingen, uitkeringsgerechtigden, WOZ-waarden enzovoort. De landelijke bijstelling geeft voor de komende jaren een negatief effect.

Toelichting afwijking gemeentefonds in cijfers (tabel 2):

Afwijking gemeentefonds	2016	2017	2018	2019	2020
1a. Groot onderhoud		278.000	361.000	350.000	369.000
1b. Groot onderhoud in progr.begroting		-278.000	-361.000	-350.000	-369.000
2. Accres	109.000	252.000	536.000	727.000	791.000
3. Plafond BTW compensatiefonds	-62.000	-32.000		16.000	47.000
4. Verhoogde asielinstroom	84.000				
5. WMO 2007	-2.000	-46.000	-46.000	-46.000	-46.000
6. Peuterspeelzaalwerk			-82.000	-82.000	-82.000
7. Uitkeringsbasis en maatstaven	-22.000	-32.000	-78.000	-112.000	-158.000
Totaal afwijking gemeentefonds	107.000	142.000	330.000	503.000	552.000

Voorstel tot het opnemen van stelposten voor de posten genoemd onder 4, 5 en 6 (tabel 3a):

Op te nemen stelposten	2016	2017	2018	2019	2020
Verhoogde asielinstroom	-84.000	-	-	-	-
WMO 2007	2.000	46.000	46.000	46.000	46.000
Voorschoolse voorziening peuters	-	-	82.000	82.000	82.000
Totaal stelposten	-82.000	46.000	128.000	128.000	128.000

Stelpost negatieve accessen gemeentefonds

In de septembercircular 2015 was het accres ook fors hoger voor de jaren 2016 tot en met 2019. Hiervoor is een stelpost van € 100.000 voor deze jaren opgenomen, omdat we verwachtten dat dit accres bij de meicirculaire 2016 zou afnemen. Nu 2016 ten einde loopt en het accres opnieuw hoog is, wordt voorgesteld om de stelpost voor 2016 te laten vervallen.

We stellen voor een negatieve stelpost vanaf 2017 binnen het gemeentefonds in te stellen om tegenvallende accessen in de toekomst op te vangen om de volgende redenen:

- Het moment waarop de gemeente start met de voorbereidingen voor de perspectiefnota en de begroting valt de meicirculaire op de mat met mogelijk tegenvallende accessen;
- De Tweede Kamer verkiezingen staan gepland op 15 maart 2017. In afwachting van de vorming van het nieuwe kabinet gaan naar verwachting de uitgaven van het rijk opschuiven en/ of verschuiven, waardoor het accres 2017 mogelijk negatief uit zal pakken;
- De verdeling 'samen de trap op en samen de trap af' wordt onder de loep genomen, waarbij gekeken wordt of de verdeling over meerdere departementen kan plaatsvinden, zodat de voorspelbaarheid en stabiliteit groter wordt.

Voorstel tot het opnemen van een stelpost genoemd onder 'Stelpost negatieve accessen gemeentefonds (tabel 3b):

	2016	2017	2018	2019	2020
Voorstel stelpost negatieve accessen	100.000	-100.000	-200.000	-250.000	-350.000

Totaal overzicht stelpost negatieve accessen (tabel 3c):

	2016	2017	2018	2019	2020
Voorstel stelpost negatieve accessen	100.000	-100.000	-200.000	-250.000	-350.000
Stelpost bij septembercirculaire 2015	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000	
Totaal stelpost negatieve accessen	-	-200.000	-300.000	-350.000	-350.000

Uitgaande van bovengenoemde stelposten leidt dit tot het volgende overzicht (tabel 4):

	2016	2017	2018	2019	2020
Septembercirculaire 2016	20.758.000	20.451.000	21.184.000	21.640.000	22.203.000
Meicirculaire 2016 excl. Sociaal deelfonds	20.551.000	20.031.000	20.493.000	20.787.000	21.282.000
Afwijking gemeentefonds	207.000	420.000	691.000	853.000	921.000
Reeds opgenomen in berap/prog.begr.	100.000	278.000	361.000	350.000	369.000
Afwijking nog toe te lichten tabel 2	107.000	142.000	330.000	503.000	552.000
Op te nemen stelpost/uitgaven tabel 3a	-82.000	46.000	128.000	128.000	128.000
Op te nemen vrijval stelpost tabel 3b	100.000	-100.000	-200.000	-250.000	-350.000
Totaal effect septembercirculaire	125.000	88.000	258.000	381.000	330.000
Saldo bestuursrapportage / prog.begr.	514.000	9.300	74.300	62.800	317.800
Saldo progr.begr. incl. sept.circulaire	639.000	97.300	332.300	443.800	647.800

Sociaal domein

In de septembercirculaire worden 15 punten toegelicht van de belangrijkste ontwikkelingen in de omvang van de integratie uitkering Sociaal domein. Om een opsomming te voorkomen, verwijzen we u naar bladzijde 13 tot en met 17 van de circulaire.

Tabel 5

Uitkering sociaal domein sept. 2016	2016	2017	2018	2019	2020
WMO 2015	3.196.458	2.983.759	2.942.415	2.908.809	2.902.324
Jeugdzorg	4.972.173	4.499.286	4.464.320	4.464.326	4.465.013
Participatie	3.386.712	3.169.327	2.959.430	2.802.753	2.642.597
Uitkering sociaal domein	11.555.343	10.652.372	10.366.165	10.175.888	10.009.934

Tabel 6

Afwijking per deelbudget	2016	2017	2018	2019	2020
Uitkering sociaal domein mei 2016	11.554.000	10.962.000	10.665.000	10.473.000	10.296.000
Gecorrigeerde uitk sociaal domein 2016*	11.554.000	10.928.000	10.631.000	10.438.000	10.261.000
Afwijking mei t.o.v. notitie bij meicirc.	-	-34.000	-34.000	-35.000	-35.000
Opgenomen in progr.begr. 2016-2020	11.554.000	10.928.000	10.631.000	10.438.000	10.261.000
Uitkering sociaal domein sept. 2016	11.555.000	10.652.000	10.366.000	10.176.000	10.010.000
Afwijking juni 2016 t.o.v. sept. 2015	1.000	-276.000	-265.000	-262.000	-251.000
WMO 2015	-3.000	-178.000	-167.000	-165.000	-154.000
Jeugdzorg	5.000	-97.000	-97.000	-97.000	-97.000
Participatiewet	-1.000	-1.000	-1.000	-	-
Afwijking sept 2016 t.o.v. mei 2016	1.000	-276.000	-265.000	-262.000	-251.000
Opnemen binnen bestaand budget	-1.000	276.000	265.000	262.000	251.000
Totaal effect voor saldo begroting	-	-	-	-	-

* 9 juni jl. heeft het ministerie de bedragen sociaal domein aangepast i.v.m. een rekenfout in de meicirculaire.

Per abuis zijn de onjuiste tabellen in de notitie bij de meicirculaire opgenomen.

Bestuurlijk uitgangspunt is: 'We doen het voor de middelen die we ervoor krijgen'. Vandaar dat we dit als neutraal effect voor de begroting meenemen.

Totaal opbouw gemeentefonds (tabel 7):

Gemeentefonds	2016	2017	2018	2019	2020
Gemeentefonds excl. sociaal domein	20.758.000	20.451.000	21.184.000	21.640.000	22.203.000
Stelpost negatieve acccessen gem.fonds	100.000	-100.000	-200.000	-250.000	-350.000
Gemeentefonds excl. sociaal domein	20.858.000	20.351.000	20.984.000	21.390.000	21.853.000
Integratie uitkering sociaal domein	11.555.000	10.652.000	10.366.000	10.176.000	10.010.000
Totaal gemeentefonds	32.413.000	31.003.000	31.350.000	31.566.000	31.863.000